

ШЫҢ

СЭКП ТЫВА ОБЛАСТЬ БОЛГАШ КЫЗЫЛ ХООРАЙ КОМИТЕТЕРИНИҢ, АЖЫЛЧЫ ЧОННАР ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ ОБЛАСТЬ СОВЕДИНИҢ ОРГАНЫ

1955 МАЙ 14 СҮББОТА № 97 (3291)

Өртөө 20 коп.

Школаларга экзаменнерни чедишкнинг эрттиреринче белеткелди күштелдирер

Совет школаның амьдралында эн харьысалгамы үе-шигиринич болгаш дозарының экзаменнери чооклулар келген. Бо экзаменер болза, өренякчи бүрүзүңү чыг дурудууда өренни арктик билин хынал көрүңү эн-не шигирит шыгалады болур.

Бо чылың школаларга экзаменнерни хуусаазында шоолуд эвес өскерягелер бар. Шигиринич болгаш дозарының экзаменнери дөртөн тоску класстарга июнь 1-ден, а бышкан билиг аттестаттарының экзаменнери — май 25-тен өгөлөр. Орус эвес школаларың дөртүк болгаш чеди класстарыңга экзаменнерни хуусаазы ийн хун кыдыр узаар.

Экзаменнерге белеткелдинич түгүл-төшкениң ажылы бистиң чуртувустуң улус өөрдилге органдарында болгаш школа бүрүздүе канчаар-даа аажок улуг хайышкын-биле калбарган. Бо талазы-биле ажил бистиң областың школаларында база-да улуг хайышкын-биле өгөлөр. Харын-даа чымык школаларга экзаменнерге белеткелди үшүк улунда-да өгөлөр. Чижээ, Кызылдың № 2 школызы (директору эш Федченко), № 7 школызы (директору эш Павлович), Таңынын Бай-Хаак ортумак школызы (директору эш Михайлов) база Би-Хемини Туран чеди чыл школызы (директору эш Мучаев) болгаш Кызыл районун Бай-Булуң чеди чыл школызы (директору эш Якименко) экзаменнерге белеткелди энн организастаан.

Экзаменнерни чедишкениң дужаар талда, өренни эрткен материалдарың каттап, хун чурумун шыгыты сазымының харьысалгамы өренякчилик мурунда саздырган. Бо чутуга сорулган организастаачы, ууртукчу күжү школаларының башкылар коллективтери болур. Башкылар коллективтери ала-нелер-биле каттышкан хуралды кылгаш, анаа экзаменнерге белеткелди болгаш өренякчин хун чурумун дугайын чугаладыр укуртул. Хун чуруму болза, экзаменнерни чедишкениң дужаар талазы-биле өренякчиге бирги дузалалчы болур. Мычангаш хун чурумун өренякчини канчаар сагын турарын хайгачуураарында болгаш ону шын тургустуруу бөринге ада-иениң болгаш башкының ролу уду.

Өрени районун Нарын чеди чыл школызының тус-тус класстарының улутукчу башкылары ада-нелерини хуралды чымылдыргаш, анаа хун чурумун шыг салгыр талазы-биле өренякчиге канчаар дузалалчыны чугаладыган. Ам ол школы-да бо ажил организастыг тургустуруу, экзаменнерге белеткелди акч чоруп турар.

Ада-не экзаменнер үзүңде өренякчиге бүгү-ле таарымчалыг байдалды багытка тургузар укуртул. База өренякчиге багын ажилы кыдырар чорукту өөздөждүр керек.

Школаларың башкылар коллективтери болза, экзаменнерге белеткелди үзүңдеги организастап, ылангыя каттапашкын класстарың тургускаш, анаа эртемнер айы-биле өргөжөк чутуга өгүртүгү материалдарын дегеп тургузар хүдөөгелгил. Кызыл районун Бай-Булуң чеди чыл школызың башкылар коллективтери экзаменнерге белеткелди энн организастаан. Ича өөрдилге өгөлчелерни таарыштыр турускаш. Ийн улуг классты немедде кичөөдөргө болгаш каттапашкын кышырыңа дөп белеткелди, математиканы, орус дылдың, географияны, төвүңгү эркек чутуга өгүртүгү материалдарың өгөлөгөн. База тус-тус эртемнерин башкылары болгаш класстарың улутукчу ашкылары каттапашкын планарың бугаар ажилдан турарлар.

Экзаменнерни чедишкениң эрттирерини харьысалгамы улус өөрдилге органдарыңга ошагын турар. Олар болза, экзаменнерге белеткелди канчаар чоруп турарының дугайында контролуу күш-

тедирип, башкылар коллективтеринге ботгү дузалалчыны көргүзүр хүдөөгелгил. Ылаңгыя бо чымын бир дугаарында-да экзамен хүдөө ап турар анык башкылар өргөжөк чутуга методиктиг дузалалчыны хөргөп турарлар. Мычангаш улус өөрдилге органдарының ажилдакчылары школар инспекторлары школаларың башкылар коллективтери-биле тургузучун дигриг харьылазын тутуп, оларың ажил-чорудулазыңга контролуу күштелдирер болгаш школаларың оперативтиг ууртууга-биле хандырар укуртул.

Эрткен чылларда чымык районларын улус өөрдилге калдистери экзаменнерге белеткелди канделары-бюрократыг метод-биле ууртуп турган. Ол чорук бо чымын бүрүн ууртуктын болгаш экзаменнерге белеткелди ажилы кайы-даа районларын улус өөрдилге калдистеринде өгөлөгөн деп санап болас.

Школаларда комсомол болгаш пионер организастары өөрдилге-келдиңилегил ажилдары үдөлгелерг чорудар талазы-биле башкылар коллективтериниң дайынчы дузалалчылары болур дөрин комсомолдун XIX съездин айткан. Мычангаш өөрдилге-калжондигели ажилга комсомол, пионер организастарының ролу беизэ.

Нарын чеди чыл школызында комсомол организастың экзаменнерге канчаар белеткелерин комсомол хуралында чугаладыган. Он үдөөнде шолоа экзаменнерге акч белеткенен. Ол-за школарың пионер организастың экзаменнерге белеткелерин чутуга хөмчелерин ап чоруткан. Ылаңгыя өренни эрткен материалдары тус-тус отрадтар, эвенюлар айы-биле каттапашкын пионер дружиназыңга чугаладыган, ол бугаар ажилдан турарлар.

Мычангаш-даа бистиң областың чымык школаларында экзаменнерге белеткелди ажилдары бугаар чоруп турар. Чижээ, Эрени районун Бай-Тад чеди чыл школызы (директору эш Кыстам) өренякчи-лерни экзаменнерге белеткелерин организастааган. Экзаменер айттыргаларының инструкцийаны өренякчилерге таныштыр-баан. Өренякчилерин хун чурумуң тургузар дугайында ада-не-биле ажил чорутуула. Экзаменнерге белеткелди класстарын тускайлап аныгалаан болгаш класстарың өгүртүгү материалдарың дегелтирерин. Ылаңгыя ол школының дөртүк-классчылары (улутукчу башкыны эш Хоканкин) бо чымын бир дугаарында-да школызың амьдралында экзамен дужаар турбуже, ол класста экзаменнерге белеткел ажилы көчүг багай тургустунган.

Мурнуку чылларда бистиң областың чымык школаларының өренякчилери орус дылдың, математиканың, физиканың экзаменнеринге багай демчелерни ал, ылка хөй өренякчилер күсүк экзаменнерге артын турган болгай. Мындың чорукту бодурбас төвөөде немедде кичөөдөргө чорудуп, математиканы, орус дылдың, физиканың каттапашкыниче кичөөгелгини угандырар укуртул. Ылаңгыя математиканы, физиканың дүрүмүрүн боткү-боткү өренякчилер аразында айтыртын. Орус дылга үжүк дүрүмүнү талазы-биле чымыклар кылас дөш шөлө-де диктантылары бижин, а ол ышкаш локматарың келжигүнер айы-биле сайганы, өстенерин аразыңга харьылааны шын тургузарын өренни, анаа холбашкын мержежилгелери кыларыңча өренякчилерин бүгү кичөөгелгини угандырар керек.

Экзаменнерни чедишкениң эрттирериниң хөргөп башкылар коллективтери болгаш ада-нелер тулуш харьылаады ажилды чорударыңча бүгү кичөөгелгини угандырар керек. Совет башкылар, шигиринич болгаш дозарының экзаменнеринге өренякчилерин быгжы болгаш ханы билг-биле төсөгел, өөрдилге чымын белеткелди дозарыңча бүгү күшү башкылар!

Күрүениң чаа чээшкиниңе совет кижилер бедик көдүрлүүшкүнүг болгаш организастыг бижидип турар

Бедик көдүрлүүшкүн

Төрөөн чурптуң улам ыңайгы чедишкениңи дээш

Тайбын талалакчыларының бешки Бүгү эвилел конференциясы (1 арын).

Күрүениң чаа чээшкиниңе совет кижилер бедик көдүрлүүшкүнүг болгаш организастыг бижидип турар (1 арын).

А. Агбан.—Бедиктеп темилер болгаш аки тунелдер (2 арын).

Дөрт күрүнеден лапшыгы херектер министрлериниң Венага болур чөвүлел хуралының дугайында (2 арын).

А. Зерев.—Күрүениң чаа чээшкини (2 арын).

Мал ажилының продуктулуңи бүгү хөмч-биле бедилери—чутуга соруга (3 арын).

П. Курченко.—Бүгү-нигитиниң кичөөгел-гейн чаа өөрдилге чымын школарын белеткелериче (3 арын).

АГРОНОМУҢ СҮМЕЗИ: С. Блинова.—Картофель олуруттуруңи дөрдөлчүн-улаан чак аргады (3 арын).

Бир дугаарында башкы эш Антипина бижидилерин укуртууга чугалазын, бүдүн айың шалкын бижитишсаң, 300 рубльдиң облигацияны туза салып алган. Дилдакчылар: Бааан, Чакар, Ойдунаа олар чүве чугалааш, бүдүн айың стипендияны бижитишсаң, 75—75 рубльдиң облигацияны туза салып алганар. Ол ышкаш башкы Шинин 500 рубльдиң, дынаачы Чаламба 300 рубльдиң облигацияны туза салып алганар.

Колхозчуларын салгышыңы

Барыны-Хемчик районун Эрг-Бардыкта «Болшевек» колхозта партия эге организастыңын келжигүнери ССРЭ-ниң улус ажил-агыдың хөргүдөрүнчү түрүңе чээшкиниңе бижидишкениңе идеякелит киришкенер. Эге организастыда 27 коммунистер бар. Олар 6100 рубльдиң облигацияны туза салып алганар. Коммунистер эштер Отугаш биле Сюрюну 500—500 рубльдиң облигацияларын, Дастан биле Енлаң 350—350 рубльдиң облигацияларын туза салып алганар.

Коммунистерниң үдөлгелер-биле өскө колхозчулар чээшкиңе идеякелит бижидип, облигацияларын туза салып алганын кызылган турарлар.

Баштайгы хүнде

САМАГАДАЙ. (Телефон-биле). ССРЭ-ниң улус ажил-агыдың хөргүдөрүнчү Күрүне чээшкиниңи үндүрер дугайында чазактын доктаалын Тес-Хем районун ажилчы чоннары бүрүн каттышкан. Стаан аттыг колхозтун төвүңге болган хуралга чыгыңы Төр-Балы Аракчааның чугалааны болза:

—Мээң чыгым хүр чыл ашкан, амгы төртүңүнү турар күзүңар меңди, эки доруктур турар. Колхозумуң улам байлак орумлап булурган, Төрөөн чуртуңуң көргөдөшкүңиңе ботумуң күш-ажылчы үзүм кыдыр 1000 рубльдиң облигацияны салып алдыр мен.

Район төвүңде коллективтерге май 11-ниң кежээнде хөй кижигириңиң митингилер болган. Ажилчы, албан таакчыларын баштайгы шакта бешин 42 муң рубль түңге бижиткен. Молодот аттыг колхозтун колхозчулары ол кежээ 3000 ажыг рубльдиң облигацияны салып алганар.

Күрүениң чаа чээшкиниңе совет кижилер бедик көдүрлүүшкүнүг болгаш организастыг бижидип турар

Бир дугаарында автотранспорт конторазының ажилчы албан-хаакчылары болгаш инженер-техниктиг ажилдакчылары май 11-де, кежээниң 8 шакта АТБ-ның клубуңга долдур олурупкан турган. Олар боттарының күш-ажылчы салгышкыны Төрөөн чуртуңуң улам ыңайгы чөмөкчө дилишкениңиң хөргөңгө бээр дээш чыгыш келген турганар.

Коллективтиг митингизин АТБ-да партия организастыңын секретары эш Сафронов ажиткан. Мурор 8 шакта директор совет кижилерге тайыш үнү репродукторга чагылазы берген. Күрүениң чаа чээшкиниңиң дугайында ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүдөлгөн доктаалын транспортчуларын кичөөгелгейн хаара туза берген. Төрөөн Совет чазактын доктаалын кижиги бурдуу ханы кичөөгел-биле дынаан. Чазактын дынааның доостуру бидек транспортчулар боттарының санааы берип өгөлөгөн.

Бир дугаарында автотранспорт конторазының дүржүдүлгөң чөмөкчө эш А. Кривенко сөс алган, мыңча дөө:

—Малдырлыг совет улус бодунуң аас-кежигит, чырыткымгы кеңир үсөн

—Малдырлыг совет улус бодунуң аас-кежигит, чырыткымгы кеңир үсөн

Коммунист ийителдиги түртүгү турар Совет күрүениң чыл-бүрүдө үндүрү тулар чээшкиниңиң болза ол чагай соруга чымын чедишкениңиң шигирилээринге улуг ийиги берип турар. Биштер, Кызыл АТБ-ның транспортчулары, күрүениң чаа чээшкиниңе бир эп-сеткилдиги бижидип, Төрөөн чуртутуңуң чагай чоругуңа бодувустун төлөптү башкышкынарымың киирер укуртул бис. Мен айда алыр шапыңың —1400 рубльди бижитишсаң, кижиги бурдуу-де айда алыр ажил төвөң-ринден кууд бижитишкан кыйгырдым.

Эш Кривенконун санааның хоочун чөмөкчө эш Петров чүдүлдүгүңү дөткөдөн.—Мен эш Кривенконун патриотчу санааның ийи-биле дөткөтүшсаң, бир айың ажил төвөңи —1400 рубльди бижидер мен. Мээң бо салгышкының бүгү совет улус-туз боттарыңдып турар ниити хөргөңгө дөгү болур деп чүвени бугуреп турар мен—деп ол чугалааш. Хоочун чөмөкчө чыларың санааның АТБ-ның аккумуляторичи эш Назаров дөткөтүшсаң, бир айың ажил төвөңиңиң бижиткен. Бижидишкын транспортчулар коллективинде үргүзүлөп турар.

Европага тайбыны болгаш аймыл чөк чорукту хандырар талазы-биле европа күрүне-леринин Варшава чөвүлел хуралы (4 арын).

Европага тайбыны болгаш аймыл чөк чорукту хандырар талазы-биле европа күрүне-леринин Варшава чөвүлел хуралының 1955 жылдың май 11-де хуралының дугайында дынадыг (4 арын).

ЧАА-ХӨД. (Бистиң көрр). ССРЭ-ниң улус ажил-агыдың хөргүдөрүнчү Күрүне чээшкиниңи үндүрер дугайында ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүдөлгөн доктаалын Чаа-Хөд районун ажилчы чоннары улус политиктиг көдүрлүүшкүн-биле уткаан. Районун албан организация, бүдүр-дүлге, өөрдилге черлеринде болгаш кол-хоотарында хөй кижигириңиң митингилер болуулаан.

Май 11-де Стаан аттыг кежээ ажил-агы артелдиге болган митингиге чазактын доктаалын колхозчулар чангыс эп-сеткилдиги дынааш, чүгө 45 кижиги 17800 рубльди бижиткенер. Оларын иштанден колхоз даргазы эш Балчый-өөл 1000 рубльдиң, колхоз баштаар черинин даргазын ораалчы эш Седен 7000 рубльдиң, илек калдарчы эш Мениг-өөл 600 рубльдиң, хаван ажаакчы эш Балчый 500 рубльдиң облигацияларын туза салып алганар.

Совет чазактын доктаалын радио ламчыштыр дынааш, «Тивелеге» колхозтун колхозчулары Күрүне чээшкиниңге бижидишкениңиң организастыг агазгелер. Май 11-де 39 колхозчулар 17450 рубльди Күрүне чээшкиниңге кииркенер. Хаван ажаакчызы 60 ажыг харым Сагаан ирей сөс алган: «Коммунист партияның болгаш Совет чазактын ачым-биле бай шыгалады колхозчу—амьдралда чурттан ажилдан чөр мен, мычангаш Төрөөн улуг чуртун улам-на чөмөкчөлөр дөш, он камгаладыр күжү улам-на бижиксын дөш бодумуң күш-ажылмыңның улугун күрөңгө кирип, 500 рубльдиң облигацияны туза салып алдыр мен»—дөө.

Сагаан иреиниң үдөлгелер-биле чыгымың Баган 900 рубльдиң, илек калдарчы эш Якимма 800 рубльдиң, колхоз даргазы эш Сүртер 800 рубльдиң, эш Чапчын 750 рубльдиң облигацияларын туза салып алганар.

ССРЭ-ниң улус ажил-агыдың хөргүдөрүнчү (1955 чылдагы) күрүне чээшкиниңге бижидишкени эрттиреринге профэвилел организацияларының киржилгезиниң дугайында

Коммунист партияның ууртуугазы-биле совет улус экономика болгаш култуу а тургузушкунуң бүгү-ле адырларыңга шылтанган чазак чедишкениңиң чедишкан. Күш-ажылдыг бүдүрүлүү-чүлүн чыгым чөк өзүлдеңге үдөлгөдөш 1954 жылдың планы чедишкениңиң үрүстөнгөн. Бүгү үлөтүрүңүң ниити продукцияны 1950 жылдың ленинлениңде 65 хуу өскөн.

Коммунист партия чурттуң улуг машина үлөтүрүңү болгаш электржиңилде айн бүгү хөмчө-биле хөргүдөр дугайында улуг Лениниң өөрдилгени ууртууга бол-дурган, бүгү улус ажил-агыдың бол-дурган бистиң Төрөөн чуртувустун тилектирес камгалаан аргамың быгыт үдөлгөни совет улустун чагай байдалың чагылыс чөк өзүлдеңгениң улам-дөш болдул турар аар үлөтүрүңүң улус ийик көдүрүңүңуң ишкенин бодунуң кол соругазы кыдыр мурундагызы ышкаш санап турар. Бистиң чуртувуста металл, машиналар болгаш электр энергияны бүдүрүп үндүрүшкүнүң чымын-на улугадып, хөмүр дап болган нефть тымыгы өзүп турар.

Аар илустрицияны көдүрүшкүнүңө үндөлгөш партия улус хөргөдөлгөн баранларын бүдүрерин улам ийик көдүр-дөрүн, социалист кеңге ажил-агыдың бүгү адырларың көдүрүшкүнүң чагылды чокча чедишкан турар. Ол дугайың СЭКП ТБ-ның январь Пленумунун чоңга аш-чөм база чык болгаш аш-чөм

үлөтүрүңгө чыг-өт бугурерин көвүдө-дөрүнчүгө калбак программың байгытка шигирип хөргөдөл турар. ССРЭ-ниң Дээди Советиниң ийиги сессиязының шигиритин бистиң чуртувустун ажилчы чоннары патриотчу чоругаарыңды күбөл-соруу-биле уткаан. Күрүне эрге-чатыр-ыңың дээди органды совет күрүениң тай-бынга ынактыдыг политикаың көргүзүп турар болгаш социалист экономикаың улам ыңайгы көдүрүшкүнүңче улаңгаш 1955 жылда ССРЭ-ниң Күрүне боджидип көргө болган балдыан; Совет чазактын лапшыгы политиканы чугалааш көргө болган чангыс эп-сеткил-биле чүдүдүгү деп көргөң.

Профессионал Эвилелдериниң Бүгү-эвилел Төп Чөвүдөлгөн Президиуму ССРЭ-ниң улус ажил-агыдың хөргүдөрүнчү (1955 чылдагы) чаа Күрүне чээшкиниң үндүрериниң дугайында ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүдөлгөн доктаалын нани-биле дөткөп база чүдүдүгү деп көргүп турар. Моон мурундагы чээшкиниң ышкаш бо чээшкин бүгү улус ажил-агыдың өзүлдеңгени болгаш күчүңүң быгы-шыккының, кеңге ажил-агыдың, чык болгаш аш-чөм үлөтүрүңүң көдүрүшкүнүң, совет улустун чагай байдалының өзүлдеңгени, бистиң Төрөөн чуртувустун камгалаан хандырарың үндүрүңүң болур аар илустриция улам ыңайгы хөргүдөңгө дузалаан турар.

Чаа чээшкиңге чангыс эп-сеткилдиги би-

жидириңче профэвилелдериниң бүгү келжигүнерин, үлөтүрүң, транспорттун, кеңге ажил-агыдың болган турдууң бүгү-ле эр, хөргөң ажилчыларың, инженер-дерин, техниктерин болгаш албан-хаакчы-ларын, эртемниң, литераторларын болгаш урун-чүдөлгөн ажилдакчылары, бүгү ажилчы чоннары ВПСН-тин Президиуму кыйгыртп тур.

ССРЭ-ниң улус ажил-агыдың хөргүдөрүнчү (1955 чылдагы) Күрүне чээшкиниңге бижидишкени чорударыңга идеякелит киржирин, күш-ажылдыг бүдүрүлүүчү-лүңүң чаа көдүрүшкүнүңче, бүдүрүлгө планарың долдур болгаш ажыг күсүдөр-инче, коммунист тургузушкунга чаа-чаа чедишкениңиң чедиш адырчы ажилчыны, албан-хаакчыларын, ийителгениңиң, бүгү ажилчы чоннары мотобизастааылаан, оларын ортууңга чаа чээшкиниң укуртууга чыгышкын камгалаан дугайында тайылбыр-мас-саалы ажилды калбартыр бугу профэвилел организацияларыңга ВПСН-тин Президиуму дагып тур.

Профессионал Эвилелдериниң Бүгү-эвилел Төп Чөвүдөлгөн Президиуму профэвилелдериниң келжигүнери, бүгү ажилчы чоннар боттарының патриотчу хүдөөгел-лерин алдырты-биле күсүдөш—Күрү-ениң чаа чээшкиниңе чангыс эп-сеткил-диги бижидип, өң биле бистиң социалист ала-чуртуу улам ыңайгы бижиктөөрүң хөргөң боттарының салгышкыны киирер дөргөңгө бижит мидедди алдерди тур.

ВПСН-тин Президиуму.

жидириңче профэвилелдериниң бүгү келжигүнерин, үлөтүрүң, транспорттун, кеңге ажил-агыдың болган турдууң бүгү-ле эр, хөргөң ажилчыларың, инженер-дерин, техниктерин болгаш албан-хаакчы-ларын, эртемниң, литераторларын болгаш урун-чүдөлгөн ажилдакчылары, бүгү ажилчы чоннары ВПСН-тин Президиуму кыйгыртп тур.

ССРЭ-ниң улус ажил-агыдың хөргүдөрүнчү (1955 чылдагы) Күрүне чээшкиниңге бижидишкени чорударыңга идеякелит киржирин, күш-ажылдыг бүдүрүлүүчү-лүңүң чаа көдүрүшкүнүңче, бүдүрүлгө планарың долдур болгаш ажыг күсүдөр-инче, коммунист тургузушкунга чаа-чаа чедишкениңиң чедиш адырчы ажилчыны, албан-хаакчыларын, ийителгениңиң, бүгү ажилчы чоннары мотобизастааылаан, оларын ортууңга чаа чээшкиниң укуртууга чыгышкын камгалаан дугайында тайылбыр-мас-саалы ажилды калбартыр бугу профэвилел организацияларыңга ВПСН-тин Президиуму дагып тур.

Профессионал Эвилелдериниң Бүгү-эвилел Төп Чөвүдөлгөн Президиуму профэвилелдериниң келжигүнери, бүгү ажилчы чоннар боттарының патриотчу хүдөөгел-лерин алдырты-биле күсүдөш—Күрү-ениң чаа чээшкиниңе чангыс эп-сеткил-диги бижидип, өң биле бистиң социалист ала-чуртуу улам ыңайгы бижиктөөрүң хөргөң боттарының салгышкыны киирер дөргөңгө бижит мидедди алдерди тур.

ВПСН-тин Президиуму.

Бедик көдүрлүүшкүнүг болгаш организастыг бижидип турар

ТЭЗЛН. (Телефон-биле). Улус ажил-агыдың улам ыңай хөргүдөрүнчү Күрүне чээшкиниңи үндүрер дугайында ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүдөлгөн доктаалын Бай-Тайга району «Мурнакчы» колхозтун колхозчулары радио ламчыштыр дынааш, ону улуг өөрүшкү-биле дөткөткенер.

Ол кежээ болган 5 кезек митингилерге 250 ажыг кижигириңиң, анаа ийителди-биле 47.165 рубльдиң облигацияларын туза салып алганымың-биле тараттанган. Хөй калдарчы эш Сюрюнуң чугалааны болза:

—Ажилчы чоннарың чагай байдалың улам өңкилери дөш. Коммунист партия болгаш Совет чазак чутуга хөмчелерин ап турар, он боттаналымыз бистиң колхозтун дүрген темилги хөргүдөңдөн беиз көрүп болур. Төрөөн чуртуңуң улам байлак, күчү-шылдыгың болуруңа күш-ажылчы тымыжыңды 1300 рубльдиң чедирдиң—дөөш ол түвүн облигацияның туза салып алган.

Күрүне чээшкиниң таралыгыңга колхозчулар патриотчу чорун көргүсө-нер. Ылаңгыя эштер Балшыны, Хридг, Бойду 1000—1000, Шылдыра —800, Шылар —550, Нордун, Боргарга —500—500 рубльдиң, а колхоз даргазы эш Лоржулай 1300 рубльдиң облигацияларын салып алган.

—

Туза салып ап турар

ХАДЫН. (Телефон-биле). Би-Хем районида Бочетов аттыг кеңге ажил-агы артелдиги колхозчулары улус ажил-агыдың хөргүдөрүнчү Күрүне чээшкиниң үндүрер дугайында ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүдөлгөн доктаалын улуг өөрүшкү-биле уткаан. Митингиге колхоз баштаар черинин даргазы эш Гордеев бир дугаарында сөс алган 900 рубльдиң облигацияны салып алган.

Хуралга чүве чугалаан кижиги бүртү күрүне чээшкиниңиң улус ажил-агының улуг укуртууга дөргөңгө дөткөтүшкан, Төрөөн чуртуңуң улам ыңай чөмөкчөлөрүңиң боттарының күш-ажылчы рубльдиң чедирери алдерди турган. Социалист Күш-ажылды мандыры эш Парымова —800, сазымы эш Сукудуй —500, хаван ажаакчы эш Оспова —500 рубльдиң облигацияларын салып алганар. Чээшкин таралыгың үргүлчүлөп турар.

Тайбын талалакчыларының бешки Бүгү-эвилел конференциясы

Тайбын талалакчыларының бешки Бүгү-эвилел конференциясы май 10-да Москвада, Эвилелдер башкының Колонналарыңга ажилтылган. Конференцияга Совет Эвилелдиниң бүгү референцияларыңдан, крайларыңдан, областарыңдан төлөөлөр келгенер. Хуралдың алыңды хөй сангы дашкык аалчылар олуруңу турар.

Тайбың камгалааның Совет Комитетиниң даргазы эш Н. С. Тихонов конференцияны ажиткан. Президиуму, секретарияты болгаш мандат комиссияны саңгазының сонда конференция даргазыңды хун айттарың хүдөө алган:

1. Улустар аразының амгы байдалы болгаш тайбы камгалааның улустарың демселл.
 2. Хельсинкиге болур Бүгү-дөлгөй ассамблеяга бээр совет төлөөлөриниң соңтуруу.
 3. Тайбың камгалааның Совет Комитетиниң соңтуулары.
- Улустар аразының амгы байдалың болгаш тайбы камгалааның улустарың демселлениң дугайында идеякелит тайбың камгалааның Совет Комитетиниң Президиумун келжигүңү эш А. Е. Корнейчук кылган.

Бедиткен темпелер болгаш эки түңнелдер

СЭПК ТБ-нин январь Пленуму чуртка тараа бүдүрүп 1960 чылдан агайып чык бүдүрүш 10 миллиард пуд чедирер, чер ажылынын чедирештеринин үндөзүлөш, көдөө ажил-агыйның бүтү адырларын шийтирип көдүрерин, мал ажылынын кол продуктуларын бүдүрерин ийи-ийи ажыг катар көдүдирин айтыпкан.

Бистик Каа-Хем районунуң колхозчу тарааажылары, МТС-тин механизаторлары январь Пленумуну шийтирлерин амыралга чедирештеринин ботандыраарынын чутуга базамнарынчын бирөө бола, бо чылдын чакы тарылганын кыска хуусаала, бедик агротехникти денемге эрттерери болур дээрин быжык-биле билгенер.

Часкы тарылганын чедирештеринин эрттерине таарымчалык байдалдар база тургустунган турган. Колхозтар үрештерин чогууру-биле белеткен, тарылга шөлдөрүнө чедирген, чепсектерседеринин септелген дооскан, хову бригадаларынын составы чечетелген турган, оон-биле калы МТС тарылгага кирер техниканы белеткен: тракторларын болгаш кохужа хереседерин шөлдөгө чедирген, хар өрп, чылгы дүжөрүн мапат турган. Ол ышкаш колхозчулар-биле механизаторларын калы ажылдажыгынын планын чогааткан. Ол бүтү чүүдөр ажилды бедиткен темпелер-биле калбартыртып шийтирип чүтү болган.

Часкы тарылганын кыска хуусаала, бедик агротехникти денемге эрттерери дөш калбарган социалисти чарыш эки түңнелдерин берген. Районунуң колхозтары апрель 22-ден 26-га чедир үенин ишинде шак башыр алжырашканын дооскан, тарылга культураларын, ылангы кызылгасты чакып тарырынын апрель 27-ден өгелден массалын-биле кирешкенер. Тарааны чакып тарырынын баштайгы хуунде-ле Ворошилов атыг кохозтун Саргазда кур черинде ажилдап турар № 9 трактор бригадалы (бригадир эш Ифанов) техниканы бедик бүдүрүчүлүгү агылаарынын үлгөрүн-чөөн көргүсөн. Тракторист Вячеслав Вячеславович 97—100 га чөргө кызылгасты чакырып, норманы 256—260 хуу күтүсөөн, хүнде-ле 50 ажыг килограмм кызылгасты чакырып ап турган. Тракторист И. Ифанов хүнде кызылгасты 100 га чедир чакырып база чедип алган. Ол-да кохозта ажилдап турар № 4 трактор бригадалында тракторист Иков Лубенников күш-ажылдын бүдүрүчүлүгү бедик тарылга-биле эки түңнелдерин чедип алган. Ол хүнде тарааны 136 гектар чөргө чакырып турган. Оон агрардында ажилдап турар чакырыкчылар Дмитрий Тымчат-оол, Салчак Агармат, Салчак Эндү-Хөө олар болгаш үрешин дажыктым эш Двогласов олар тракторнун саат чөк ажилдарын хандырып шыдаанчар.

Часкы хову ажилдарын бедиткен темпелер-биле чорударында бүтү-ле таарымчалык байдалы Ворошилов атыг кохозтун баштаар чери (даргазы эш Киселев) тургускан. Ийди партия эге организацианын секретары эш Байсалов партия-политикти ажилды база күштедирген. Оон түңнелден колхоз май 2-де 1250 га кызылгасты тарып планын тургаш, ову 1504 га, азы 120,3 хуу чедир күтүсөөн,

ош ышкаш 244 га суланы тарып тургаш, ову 250 га чедирген.

Часкы тарылга районунуң еске-лаа колхозтарында база бедиткен темпелер-биле өгөлөн. «Сталинчы орук» колхоз кызылгасты тарылганын май 3-те 102,2 хуу, «Кызыл тул» колхоз кызылгасты тарылганын май 2-де 142 хуу күтүсөөнөр. «Тинделге», Молотов атыг, «Ленинчи орук» колхозтар кызылгасты тарылганын ол-за үенин ишинде пландан ажыг күтүсөөнөр.

Часкы мал ажылынын бедиткен темпелер-биле чорутканынын түңнелден районунуң колхозтары май 10-да тарылга культураларын тарылганын 103,3 хуу, оон ишинде кызылгасты тарылганын 114 хуу күтүсөөнөр. Колхозтар ам техникти культураларын, нога болгаш картофельдин база кукурузанын тарылганын кирешкенер.

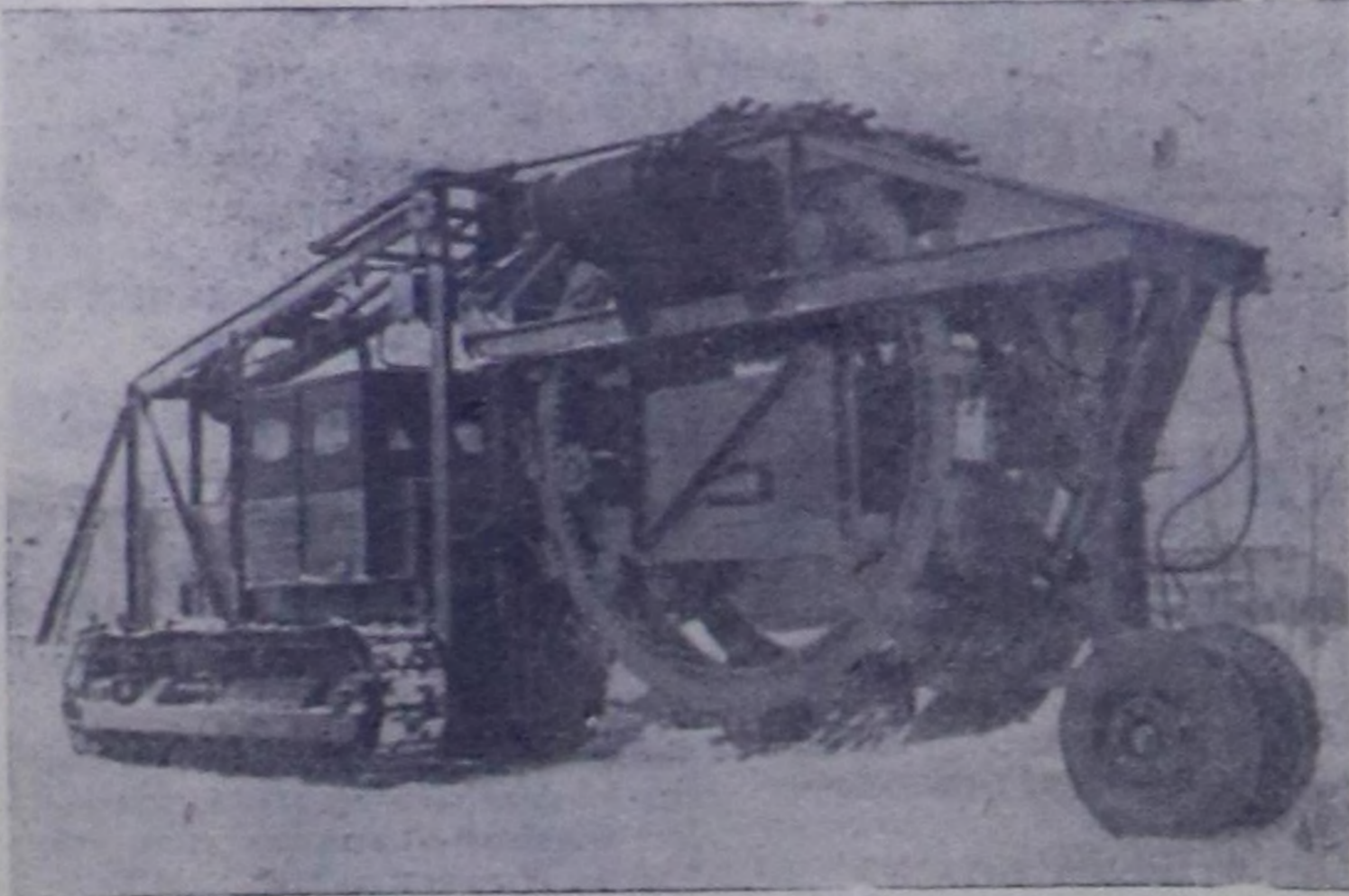
Часкы мал ажылынын үзүндө партия-политикти ажилды күштедирип чорутканын ажил-агыйжы чедирештеринин чутуга чүтү болуп турган. Хову туралары шийтеген, алаа агитаторларын беседалары чоруп, хаа солуннар, агитхуудулар үгүлөп, көргүзүп самбыралары муракчыларыны аттары-биле доолудуп турган. Бо бүтү — күш-ажылдын бүдүрүчүлүгү бедидер, техниканы чөткө ажилдаар, ажилдын шынарын бедидер, кохужаңгайларын муракчыларынын денемге чедирер дөш денемге кол дөгүм бооп турганын денемгээр херек. Бо талааны-биле ажилды Ворошилов атыг кохозтар партия эге организацианын секретары эш Байсалов, «Сталинчы орук» кохозтар партия эге организацианын секретары эш Шогвал, Молотов атыг кохозта агитколлективтин удурутчузу эш Думчева олар эки организацианын.

Бо чылдын чакы тарылганын үзүндө бисте партия-политикти ажилды болаш партия-политикти ажилдын талааны-биле четвөстөр бар турганын денемгөөсө аргакос. Часкы мал ажылынын үзүндө муракчы колхозтарын чедип ап турганын бедиткен темпелерин улам калбартып, муракчыларын дуржуугазын илтердирип, социалисти чарышты муракчы дуржууганын бөлуүтү шөлөлөк болудурарын ам-даа чедип ал шыдаптын турарынын минин айтыр херек. «Октябрь 30 чыл», «Октябрь 14 чыл» кохозтар эрте чакыр культураларын тарылганын селдатышкан. Колхозтар даргалары эштер Пешнев биле Петров болгаш партия эге организациаларын секретарлары эштер Хлопиков биле Агазов олар четпесерин дарый чакылар хөтөкчелерин ап шыдаанчар.

Районунуң партия организацианын мурнууда ам улуз согулга тургустунан турар. Ол болза, техникти культураларын, ногаанын болгаш картофельдин, ылангы кукурузанын тарылганын ай-шандала доосканы, тарылганын чакып ажаалданын үлгөргө чорудары, келер чылдын тарылгазына хөтөкчөлөр кур болгаш чакып чер алдырылганын калбартыры болур.

А. АГБАН, СЭПК Каа-Хем райкомунуң секретары.

Бешки беш чылдын техниказы

Нефть үлөтүрүүнүң министрствонун Москвада эксперименталдык механика заводунга Совет Эвилелинде бир дугааргы электрлиг ротор экскаваторнун дуржулга хөвирин кылып үндүргөн. Ол экскаватор хоолойларын чер адаанга сугар огарларын казар. Чаа машина алаа ротор экскаватордан кабина биле тракторнун шийчекчилерин аразында ток солугурунунуң генераторун тургусканы биле ылгаанын турар. Генераторнун ажилдап үндүрүп турары электри тогууну дуаалачымын-биле тракторнун тыртар күжүн болгаш роторнун эргилишканын ботандырып турар.

Чаа экскаватор 2 ажыг метр ханы огарын казып болур. Оон бүдүрүчүлү — шахта 500 кубометр доукар.

Чурунта: «ЭР-5» деп электрлиг ротор экскаватор.

Фото С. Кропивоцкийни. (СЭТА-нын фотохрониказы).

КОЛХОЗТАР ТУДУГЛАРЫНДА

КЫЗЫЛ РАЙОН

«Баян-Хем» колхозтун тудут бригаданы 3 чурттага бажынарын, аянын тудуун дооскан ажилдагы киргеш, ам клуб болган эки шынарларын екек бажы-аанын тудуун өгөлөн.

Тудугчулар О. Чурукай, С. Донгала болгаш ескелер-даа ажыг норманын үргүчү ажыг күтөдүн турарлар.

И. КАЛИНИН.

«Тинделге» колхозтун тудугчулары бо чылдын тудуг планын чедирештерин күтөдөр дөш бедиткен хуузаалар алган, хайнышканын ажилдап турарлар.

Тудуг бригадалы бо чылдын планында 5 чурттага бажынарын, 2 хураган болган 100 баш бызаа кирер бажыларын ажилдаа кирген.

Р. ОЧУР-ООЛ.

БАРЫН-ХЕМЧИК РАЙОН

«Болшевик» көдөө ажылагы агартынын тудуг бригадалында 60 бызаачылар бажылаптыган. Бригадалы бо чылдын кылар ажы улуз. Колхозчуларга 100 чурттага бажынарын, бүдүрүгенин болган культураның элөөн тудугларын дооскан ажилдаа кирген.

Бригада ам 28 чурттага бажынарын, 800 баш шөр мал кирер 2 кажанын, далган дөрбөзүнүн, 3000 куш кирер куш кажанынын тудуун дооскан. Тудугчулар тудуг мажынын белеткенин

чедирештерин чоруткан. 3000 кубометр машин бөтөкөөр планын күтөдөр, 980 кубометр ыштыг тудуг участоктарында сөөртүп алган болгаш сөөртүлгени үргүчүлүгү турар.

Тудуг планын долур күтөдөр дөш бригадалын екинчигенин бедиткен хуузаалык алган хайнышканын ажилдап турарлар.

Х. ОТУГАШ.

БАЯ-ТАЙГА РАЙОН

Молотов атыг көдөө ажыл-агый агартынын тудугчулары бо чылдын тудуг планында 15 чурттага бажынарын, колхоз баштаар чериниң конторааны, аял тудуун доолуп алган, ам нарын кызылгастын чорудуп турарлар.

Бызаачылар Оолак хүн норманын 125—200 хуу, Арашан, Дамдын-оол, Чадамба 125—150 хуу күтөдүн турарлар.

С. АДЫГ.

ӨВҮР РАЙОН

«Коммунизмче орук» колхозтун тудуг бригадалы бо чылдын планында 4 чурттага бажынарын болгаш 500 баш кой кирер эки шынарлар бир кажанын тудуун дооскан ажилдаа кирген.

Колхозчу тудугчулар тудуг планын хуусаазында дооар согулга салып алган күжөнишканын ажилдап турарлар.

М. СЕНДЕН.

биле чорудуп турар даштым политиказын, тайбынын болгаш улустар аразында найбарды бажылаарынын политиказын илде-дирелеткенген.

Оон-биле калы Совет Эвилели болза, АКШ-тын реаксылык бөлүттери баштаан империалисти күрөшүлөр чаа дайыккы белеткенин ажилы-биле чорудуп турар деп чүвени барымдалап барып шыдаас. Ол байдалдарда Совет күрүше моон солгарда-да болууну камтаалар арганын бедидип, бистик улузунуң тайбын күш-ажылын илдегиди камтаал турар Чекестик Куштерин сайырангайжылар алаар. Чурттуу камтаалында чарыдаларын бо чылдын ССРЭ-ниң Дөди Совети 112,1 миллиард рубль түңө бадылаан.

Совет боджеттин чарыдалары кол нургуламында социалисти бүдүрүгелердин болгаш организациалардан кирип турар орундаларын күчөтөл-биле дуглатын турар. Нитиянын бүдүрүгенин дүргө эгөлдөө күрүше орундаларын көрүдөрүнүн быжыг сууру болуп турар. 1955 чылда күрүше бүдүрүгелеринде болгаш кооператив организациаларында кирилделер боджеттин бүтү орундаларын 84 ажыг хууза — кайтамчы улуг түң — барык 500 миллиард рубль болур. Ычкарга чондан үндүрүлөр совет боджеттин орундаларында улуг өвөс черин өгөлөн турар (1955 чылда — 8,2 хуу).

ССРЭ-ниң Күрүше боджетинин орундаларын немей кирер дөстөрүнүн барөөн болза, күрүше чөшкенин эки тура барымдалаап тардырынын арганын биле чондан кириштирип турар акша-хөргөндөр болуп турар. Улуз ажил-агыйнын бүтү хөтөкчөлөрү-биле хөтөкчөлөрүн согулгаарын база чурттуу камтаалар арганын улам ийи агылаарынын өргөкө чугулазын барымдалаап, бижидишканын алаар чон ортузунга тардып чөшкенинде берип кирип турар акша-хөргөндөрүн 1954 чылдынга дөмөйлөргө көвүдөдөрүн боджетте көргөн.

Совет күрүше чөшкенин — улустун бөлүт чөшкенин. Олар чонга, тайбын тургузушкунуң хөтөкчө бараан болур. Олар бүдүрүчү күштерин хөтөкчөлөргө болгаш чурттуу ништи байлаан көвүдөдөрүн дугаалаар.

Дөрт күрүнелерин даштыкы херектер министрлеринин Венага болур чөвүлел хуралынын дугайында

Май 2-ден өгөлөн, Венада Австриянын киржалгези-биле ССРЭ-ниң, Франциянын, АКШ-тын болгаш Великобританиянын элчинеринин чөвүлел хуралы болуп турары моон мурунда парламент диниаттай турган. Элчинеринин чөвүлел хуралы хамаарышпас болгаш демократи Австрияны катар тургузарынын дугайында күрүне керезинин тектисин ССРЭ-ниң, АКШ-тын, Великобританиянын болгаш Франциянын даштыкы херектер министрлеринин, а ош ышкаш Австриянын көөрүңге болгаш ол керээге ат салырынга белеткени дооарын болууну согулазын кылар салып турар.

Көөрүңгө сөзүн чөпсөөрөкчөп көөрүңгү талаанын-биле элчинеринин ажылы доостур чыгач турары-биле холбаштыр Великобританиянын Москвада элчин дөргө У. Хейтер май 9-та ССРЭ-ниң Даштыкы Херектер Министри В. М. Молотовтун адига АКШ-тын күрүне секретары дөргө Д. Ф. Даллестин, Франциянын даштыкы херектер министри дөргө А. Нианең болгаш Великобританиянын даштыкы херектер министри дөргө Макмилланын чагаа бижиян чоруткан. Ол

чагаа бижикте үстүндө айтылган үш күрүнелерин министрлерин австри күрүне керезинге ат салдырынында май 15-те Венага чорударын (ол үеге чедир бүтү чүвө белек болу берсе) болгаш май 14-те дөрт күрүнелерин даштыкы херектер министрлерин албан хуузууда өвөс чугаалажыкы кылларын саналап турар.

Май 10-да ССРЭ-ниң Даштыкы Херектер Министри В. М. Молотов Великобританиянын Москвада элчин дөргө У. Хейтерин дамчыштыр дөргө Д. Ф. Даллесте, А. Нианең болгаш Г. Макмилланче харым чоруткан. Ол харымда оларнын журажышынын саналап турары хуну хууза ап болууну болгаш В. М. Молотов май 14-те Венага чөдө бээр болгаш албан хуузууда өвөс чугаалажыкыга кирип болууну чугаалап турар. В. М. Молотовтун ол ышкаш диниаттаны болза, австри күрүне керезинге май 15-те Венага ат салдырынын дугайында үш күрүнелерин даштыкы херектер министрлерин саналап ол селки хайнышканы-биле хууза ап турар.

(СЭТА).

ОБЛАСТЫН ХОВУЛАРЫНДА

Тарылга планын ажыг күтөдөр

Каа-Хем МТС-тин үшкү трактор бригадалы-биле «Тинделге» колхозтун хову бригадалы чакы хову ажилында калы ажилдажыгынын элөөн организациа чоруткан. Трактористер 5 тракторлар-биле ховуга ажилдап келген.

Механизаторларын болгаш колхозчуларын кызылгасты күш-ажылынын түңнелден колхоз тарылга планын 104,3 хуу күтөдөр. Кол культурын-кызылгасты 417 гектар тарыттыган. Чепурачтуну бригадалынын трактористи эштер Седек, Диртүү-оол олар трактор ажилдарынын норманын хун-бүдүрө 150—180 хуу күтөдөр.

Х. САРЫГ-ООЛ.

Областын колхозтарында тарылганын чоруп турарынын МЕДЭЭЗИ (1955 чылдын май 10-да)

Районнар аттары	Нития-биле казып чарыштарын (хуу-биле)	Оон иштинде тараа культураларын чакыны (хуу-биле)
Каа-Хем	93,7	100,0
Баян-Хем	88,7	102,2
Эрши	86,3	114,5
Суг-Хем	86,1	100,3
Улуг-Хем	83,5	91,4
Танды	76,6	84,8
Бай-Тайга	73,9	83,1
Тес-Хем	70,8	89,0
Кызыл	70,3	89,4
Бай-Хем	62,6	67,8
Барын-Хемчик	53,9	60,0
Чөөн-Хемчик	49,8	61,1
Току	30,0	66,6
Өвүр	26,9	27,9

Күрүнениң чаа чөшкенин

ССРЭ-ниң улус ажил-агыйнын хөтөкчөлөр талааны-биле 1955 чылдагы Күрүне чөшкени үндөргө дугайында чакытын докталыч совет улус улуг көдүрүшкүнү-биле уткаан. Чаа чөшкенин кирер акша-хөргөндөр улус ажил-агыйнын улам ийи хөтөкчөлөр дугайында хөтөкчөлери ботандыраарында база улустун материалды болгаш культурут денемге бедидерине кирип, бистик Төрөөн чуртувустун күчү-шыдаанын улам ийи бажылаарында ийи бөөр деп чүвени совет кижилер билдир.

Совет Эвилелинин улустары Коммунист партиянын болгаш чакытын дууртулгазы-биле коммунист янталаалды тургузарынын орун-биле бургулаар бажыг бүдүрүлгө чоруп олурар. Коммунист тургузар дөш денемге шийтирип роль социалисти улустери, бирги эөлөгө — аар индустрия өсөжык турар. 1955 чылда улустун продукциянын бүдүрүш үндөрүн 1950 чылдынга дөмөйлөргө 80 хуу эер. Беш чылдын дургузунда аар улустун продукция түндүргөсү улам улуг хөтөкчөлөргө көвөдөн турар. Ол дөргө, үлөтүр талааны-биле беш чыл иланын хуусаала бөтөндө күтөдөр дөш өгөлөн олур.

Көдөө ажил-агыйнын бүтү адырларын, бирги эөлөгө—тараа бүдүрерин болгаш мал ажылын күштүгө көдүрөр талааны-биле партиянын болгаш чакытын хууза алган програмказы чедирештерин ботандырап турар. СЭПК ТБ-нин январь Пленуму эч чөөкү 5—6 чылдын ишинде тараанын чылдагы нити чылдагы 10 миллиардтан өвөс өвөс пудга чедер болгаш мал ажылынын кол продуктуларын бүдүрерин ийи-ийи ажыг катар көвүдөдөр деп сорулган салган.

Бур болгаш куруулар черлерин шийгөлдөп алдырарында ажил-агыйнын көдөрүлгө кайтамчы улуг рольду ойноп турар. 1956 чылда чаа шийгөлдөп алган черлерге тарыла шөлү 28—30 миллион гектар чедер. Тарылга шөлдөрүн шак ылдыг некел өгөлдөң Франциянын болгаш Италиянын бүтү тарылга шөлдөрүн каттып,

тыр алдыр, барык алаа денемжип турар. Техникти культураларын, картофельди, ногааларын, өсүтү, сугту, дагаа чургуларын болгаш дүктө бүдүрерин көвүдөдөр талааны-биле бо чылдын улуг ажилды чорудуп турар.

Социалисти экономиканы өздүзүңгө үндөтөүш улус массаларын ажилды рал денемге бедидип, ажилчыларын болгаш тарачыларын боттуг ажил төлөврин база колхозчу тарачыларын орундаларын көвөдөн турар. Күрүне болгаш кооператив садмында барааннарга үрүметтеп салдылар өрткөрүн каш улус чигеткенин түңнелден амгы үдөс күрүнениң үрүметтеп салдылар өрткөрүн биле үлөтүр болгаш аям-чөм барааннарын 1947 чылда турган өрткөрүн 2,3 катар куду өрткөрүн-биле садмы ап турар. Бешки беш чылдын 4 чылдарын дургузунда улустун хөтөкчөлөр барааннарында күрүнениң үрүметтеп салдылар өрткөрүн 25 хуу чигөөн. Ол чүд дөргө, бешки беш чыл планында көрүдүн оналга хуусаала бөтөндө—4 чылдар дургузунда күрүнениң дөш ол-дур. Көдөө ажил-агыйнын барааннын продукциянын өскөнүн бадылаа 1953 чылда көдөө ажил-агый продукциянын күрүнениң белеткел болгаш садмы алар өрткөрүн бедиткенин түңнелден колхозтарын болгаш колхозчуларын акша орундалары дыка өскөн. Колхозтар болгаш колхозчулар 1953 чылда боттарынын күрүнөгө сапса болгаш дуураган продукциянын орунуга 1952 чылдынга көрө 12 миллиард лей рубльди, а 1954 чылда 25 миллиард лей рубльди алган.

1955 чыл совет улустун амидарынын материалды болгаш культурут денемге ийи улам ийи ажилды бижидишкенин чыл болур. Национал орунга эрткен чылдынга дөмөйлөргө 10 хуу эер, ажилчыларын болгаш албан-хаакчыларын ажил төлөвринин фондуу көвөдөр, тарачыларын натура болгаш акша орундаларын бедидер, чурттага-дуушкуну калбарар.

1955 чылда улус ажил-агыйнын хөтөкчөлөрүнүн планын күтөдөр, 980 кубометр ыштыг тудуг участоктарында сөөртүп алган болгаш сөөртүлгени үргүчүлүгү турар.

жүдөрүнүн планын күтөдөр улус ажил-агыйнын бар болуп турар материалды, күш-ажылы болгаш акша куруларын мөөнөдөр негеп турар. 1955 чылда күрүне боджед бүтү улус ажил-агыйнын улам ийи күчүгү көдүрүшкүнү, улустун материалды чагай байдалы болгаш культуразын бедидерин, чурттуу камтаалар арганын бажылаарын эржек чутуга ажил-хөргөндөр-биле хандырып турар. Улуз ажил-агыйнын хөтөкчөлөр боджеттен 222,3 миллиард рубльди, а бүдүрүгелерин болгаш ажил-агый организациаларын боттарынын акша-хөргөндөрүн кириштер 335,2 миллиард рубльди берип турар.

Көдөө ажил-агыйга чарыдалар боджетте чутуга черин эелеп турар. Ол чарыдалар 55,1 миллиард рубль болуп, а бүдүрүгелерин болгаш ажил-агый организациаларын боттарынын акша-хөргөндөрүн чарыдаларын каттыштыр алдыр 65,2 миллиард рубль болуп турар. Көдөө ажил-агыйнын хөтөкчөлөр тракторлар, комбайннар болгаш еске-даа машиналар-биле улам ийи чөшкөлөрине, чаа МТС-терин болгаш совхозтарын тургузарына база ажилдап турарларын бажылаарына хөтөкчөлөрүн кириштер чарыдалары кирер. Кур болгаш куруулар черлерин шийгөлдөп алар талааны-биле хөтөкчөлөр 11 миллиард рубльди берип турар. Көдөө ажил-агый банкыны колхозтарга болгаш колхозчуларга 5 миллиард рубль болуп улус хуусаалык чөшкелерин бөөр.

Социал-культура хөтөкчөлөрине чарыдалар чыл келген тудум көвөдөр турар. Бо чылдын ол чарыдалар 1954 чылдынга дөмөйлөргө 5 миллиард рубль көвөдөн, 147 миллиард рубль чедер. Чырдындын биле болгаш культурга 68,5 миллиард рубльди, кызылгасты болгаш күш-культурга 30,5 миллиард рубльди берип турар.

Ол бүтү болза, ССРЭ-ниң Күрүне боджөди тайбынын, ажил-агый болгаш культура тургузушкунуң боджөди болуп турар дөргөниң дугайы херетчелер турар. Совет чакытын чакытын чөккө шыны-

Совет күрүне чөшкенин ажил-агый болгаш культура тургузушкунуң планын күтөдөрине ийи боттош барышпаан, оон-биле калы организациалар кадалаачыларына материалды улуг ажилдарын берип турар. Чөдө дөртүк беш чылдарын дургузунда бөшө ажилчын чөшкө чөшкенин талааны-биле 17 миллиард кирер рубльди, а бешки беш чылдын 4 чылдарын дургузунда — 31,6 миллиард рубльди алган. 1954 чылда 10,2 миллиард рубль турганынга хамаарыштыр алдыр 1955 чылда чөшкөчөлөрүн 12,2 миллиард рубльди алдыр.

ССРЭ-нин улус ажил-агыйнын хөтөкчөлөрүн чаа күрүне чөшкенин 20 чыл хуу салып үндөгөн. Чаа үндөгөн чөшкени моон мурунда-даа чөшкенин ийи-шыл — ойноп алышынын бүтү орундаларын ойноп алышынын кылдыр төлөп бөөр болгаш чылдынга хамаарыштыр алдыр 2 хуу болур. Күрүнениң чаа чөшкенин — бүдүрүгелерде, албан черлеринде, МТС-терде, колхозтарда, совхозтарда, улус-тынын артердеринде, бажы эрдөгөдөргө болгаш еске-даа организациаларда чоңук орундала эки тура барымдаларын принциптин шыныг салып турган, бижидишканын бөгүрар тардыл.

Айда ажил төлөврин азы акша хандырылганы 700 рубль чедир ажилчыларын, албан-хаакчыларын болгаш шерит албаныларын ортузунга бижидишканын оларнын улус нешле ажил төлөвринин хөтөкчөлөргө, а 700 рубльден кейин ап тур

Европага тайбыңы болгаш айыыл чок чорукту хандырар талазы-биле Европа күрүнелеринин Варшава чөвүлөл хуралы

ВАРШАВА, май 11. (СЭТА-нын тускый корреспонденти). 1954 чылдын ноябрь 29-тан декабрь 2-ге чедир болуп өрткөн Европа чурттарынын Москва чөвүлөл хуралынын шийтерилеринден үнгөн айтырлыктары чугаалажыры-биле чылдырган Европага тайбыңы болгаш айыыл чок чорукту хандырарнын талазы-биле европа күрүнелеринин чөвүлөл хуралы бөгүн ортааки европанын шагы-биле аргентинин 10 шакта Польша Улус Республиканын Министрлер Чөвүлелинин бажыңыга азыттыңар.

Декарациязынын киржичилери-күрүнелеринин Совет Эвилелинин, Польша Улус Республиканын, Чехословак Республиканын, Герман Демократтыг Республиканын, Венгр Улус Республиканын, Румын Улус Республиканын, Болгариянын Улус Республиканын болгаш Албаниянын Улус Республиканын төлөөлөрү чөвүлөл хуралдын ажылыгына киржип турар. Айтыкын күрүнелеринин төлөөлөрү составында оларнын чакатарынын баштыңар, даштыкы херектер министриери, камгалал министрлери болгаш күрүнелеринин еске-даа ажылдакчылары киржип турар.

Кыдат Улус Республиканын төлөөлөкчиси чөвүлөл хуралдын ажылыгына тайгаракчы болуп киржип турар. Чөвүлөл хуралдын ажытыгынынга польша болгаш даштыкы парламанын төлөөлөкчилери киржишкенер.

Европага тайбыңы болгаш айыыл чок чорукту хандырар талазы-биле европа күрүнелеринин Варшава чөвүлөл хуралынын 1955 чылдың май 11-де хуралының дугайында дыңнады

Европага тайбыңы болгаш айыыл чок чорукту хандырарнын талазы-биле европа күрүнелеринин чөвүлөл хуралы 1955 чылдың май 11-де аргентинин 10 шакта Варшава Браков чогуу деп кудумчула Министрлер Чөвүлелинин бажыңыга азыттыңар.

Кыдат Улус Республиканын төлөөлөкчиси чөвүлөл хуралга тайгаракчы болуп киржип турар.

Чөвүлөл хуралдын бирги аргентин хуралында дараазалар, Польша Улус Республиканын Министрлер Чөвүлелинин даргазы польша төлөөлөрүн даргазы Юзеф Пираниеквиц байырлыг сөс-биле чөвүлөл хуралда азыткан.

Оң соода ССРЭ-нин төлөөлөрүн баштыңы Н. А. Булганин медегле кылган.

Бирги хуралга дараазалар, Польша Улус Республиканын төлөөлөрүн баштыңы Ю. Пираниеквиц аге сөс-биле чөвүлөл хуралда азыткан.

Оң соода ССРЭ-нин төлөөлөрүн баштыңы Н. А. Булганин; Чехословак төлөөлөрүн даргазы Чехословак республика-нын премьер-министри Вильям Широкий; Польша Улус Республиканын Министрлер Чөвүлелинин даргазы Юзеф Пираниеквиц олар медегледер кылган.

Чөвүлөл хуралдын күндүскү хуралында Румын төлөөлөрүн даргазы, Румын Улус Республиканын премьер-министри Г. Георгиу-Деж дараазалар.

Бо хуралга Герман Демократтыг Республиканын төлөөлөрүн даргазы премьер-министр Отто Гротеволь болгаш Венгр төлөөлөрүн даргазы Венгр Улус Республиканын Министрлер Чөвүлелинин даргазы Андраш Хегедус медегледер кылган.

Дараазындагы хурал май 12-де болган.

Чөвүлөл хуралга Албаниянын Улус Республиканын, Болгариянын Улус Республиканын, Венгр Улус Республиканын, Герман Демократтыг Республиканын, Польша Улус Республиканын, Румын Улус Республиканын, Совет Социалисттик Республикалар Эвилелинин болгаш Чехословак Республиканын төлөөлөрү киржип турар.

Хуралдын иштани чүрүмүн баштаган соода чөвүлөл хурал ажылыгына киржи-кен. ССРЭ-нин Министрлер Чөвүлели-нин даргазы ССРЭ-нин төлөөлөрүн даргазы Н. А. Булганин; Чехословак төлөөлөрүн даргазы Чехословак республика-нын премьер-министри Вильям Широкий; Польша Улус Республиканын Министрлер Чөвүлелинин даргазы Юзеф Пираниеквиц олар медегледер кылган.

Чөвүлөл хуралдын күндүскү хуралында Румын төлөөлөрүн даргазы, Румын Улус Республиканын премьер-министри Г. Георгиу-Деж дараазалар.

Бо хуралга Герман Демократтыг Республиканын төлөөлөрүн даргазы премьер-министр Отто Гротеволь болгаш Венгр төлөөлөрүн даргазы Венгр Улус Республиканын Министрлер Чөвүлелинин даргазы Андраш Хегедус медегледер кылган.

Дараазындагы хурал май 12-де болган.

Профэвилелдеринин Бүгү-делегей Федерациязынын күүсекчи бюрозунун сессиясы

Май 10-да Москвага Эвилелдер Бажыңынын Тегеринези залына Профэвилелдеринин Бүгү-делегей Федерациязынын (ПБФ-нын) күүсекчи бюрозунун 27-ти сессиясы болупчу ажылын өткөзгөн.

1955 чылдын аргентинден боор улустар аразынын байдалы билдиргичи-биле чидилген деп ол медеглеган. Атомукт айының айымын күштегелген.

Профессионал Эвилелдеринин Бүгү-эвилел Топ Чөвүлелинин мурундан ВПС-нин Даргазынын ораалчызы Л. Н. Соловьев сессиянын ажылыгына киржири-биле Москвада челип келгел ПБФ-нын улуртук-чуралына болгаш бүгү делегейини ажылыч шийтешининин шыгырантай ажылдакчыларына чүрөктүн ханымдындай байыр чедирген.

1955 чылдын аргентинден боор улустар аразынын байдалы билдиргичи-биле чидилген деп ол медеглеган. Атомукт айының айымын күштегелген.

Улустар аразының байдалының баксыраан чорту империализтерин дайын болдарына учурагынын күштегелгичин турар деп медеглевинашкан, тайбың дөш улучу шийтешининин Бүгү-делегей хемчөөлөрүнүн эки учур-дузалынын оң-биле кады Луи Сайян медеглезген. Европага, Азияга болгаш бүгү делегейге тай-

бың дөш демиселди моон сонгар көжү-дер соорулга-биле ПБФ-нин чоруткан хемчөөлөрүнө илеткелчи оон иңай доктаган. Ону 1954 чылдын төнтүзүнде болуп өрткөн ПБФ-нын Көз Чөвүлелинин 7 сессиязы бүгү чурттарынын ажылыч чоңарынын Көз болгаш сонгаратыны болгаш соорулгазы кылдыр медеглезген.

Европаның болгаш Азиянын ажылыч чоңарынын чыгыс-аай хемелиштинин күштегелгичин дугайын чугаалавышаан, чыгыс аай хемелиштинин айтырары күүсекчи бюрозун агы сессияныңа чугаалажыры кол айтырып бодурулар Луи Сайян илеткелдине түнделгине санадаан.

Улустар аразының байдалының баксыраан чорту империализтерин дайын болдарына учурагынын күштегелгичин турар деп медеглевинашкан, тайбың дөш улучу шийтешининин Бүгү-делегей хемчөөлөрүнүн эки учур-дузалынын оң-биле кады Луи Сайян медеглезген. Европага, Азияга болгаш бүгү делегейге тай-

Күн айтырарының бирги чүгүлүңүң талазы-биле «Тайбың дөш, атомукт дайының паннарын бузары дөш база ажы-

чы чоңарының негеделери дөш улустарнын кады демиселдине профэвилелдеринин роль» деп илеткелди ПБФ-ның чыгыс секретары Луи Сайян кылган.

1955 чылдын аргентинден боор улустар аразынын байдалы билдиргичи-биле чидилген деп ол медеглеган. Атомукт айының айымын күштегелген.

Улустар аразының байдалының баксыраан чорту империализтерин дайын болдарына учурагынын күштегелгичин турар деп медеглевинашкан, тайбың дөш улучу шийтешининин Бүгү-делегей хемчөөлөрүнүн эки учур-дузалынын оң-биле кады Луи Сайян медеглезген. Европага, Азияга болгаш бүгү делегейге тай-

Тайбыңа ынакшылдыг күштеринин төлөөлөкчилеринин Бүгү-делегей ассамблеязына белеткек

ВЕНА. Тайбыңнын Бүгү-делегей Чөвүлелинин дыңнадып турарын болза, июнь 22-де Хельсинкиге чыгыр тайбыңга ынакшылдыг күштеринин төлөөлөкчилеринин Бүгү-делегей ассамблеязына белеткек барык чер бүрдүе калбарган. Ассамблеяга боор төлөөлөр сонгуртуруну конференциялары дыла хөй чурттартга болгулаа.

Улустар аразының байдалының баксыраан чорту империализтерин дайын болдарына учурагынын күштегелгичин турар деп медеглевинашкан, тайбың дөш улучу шийтешининин Бүгү-делегей хемчөөлөрүнүн эки учур-дузалынын оң-биле кады Луи Сайян медеглезген. Европага, Азияга болгаш бүгү делегейге тай-

Сурагалы кинорежиссер Ивенстии (Голландия), шүлүкчү Гильбертин (Бүб), генерал Хоце Рафаэль Касальдонун (Венегуэла), чогаалчы Арнольд Фрейтгит болгаш өскелеринин чугаазын билетелен парлап үндүрген. Тайбыңга ынакшылдыг күштеринин төлөөлөкчилеринин Бүгү-делегей ассамблеязы чыныгылар деп Тайбыңнын Бүгү-делегей Чөвүлелинин шийтерилерин олар шүптүзү дөткөп турар болгаш ассамблеянын аргиттеринин белеткекни иденкейлиг киржириче боттарынын чурттарының хөй-нияти, профэвилел болгаш еске-даа организациаларын кыгырып турар.

Сурагалы кинорежиссер Ивенстии (Голландия), шүлүкчү Гильбертин (Бүб), генерал Хоце Рафаэль Касальдонун (Венегуэла), чогаалчы Арнольд Фрейтгит болгаш өскелеринин чугаазын билетелен парлап үндүрген. Тайбыңга ынакшылдыг күштеринин төлөөлөкчилеринин Бүгү-делегей ассамблеязы чыныгылар деп Тайбыңнын Бүгү-делегей Чөвүлелинин шийтерилерин олар шүптүзү дөткөп турар болгаш ассамблеянын аргиттеринин белеткекни иденкейлиг киржириче боттарынын чурттарының хөй-нияти, профэвилел болгаш еске-даа организациаларын кыгырып турар.

Сурагалы кинорежиссер Ивенстии (Голландия), шүлүкчү Гильбертин (Бүб), генерал Хоце Рафаэль Касальдонун (Венегуэла), чогаалчы Арнольд Фрейтгит болгаш өскелеринин чугаазын билетелен парлап үндүрген. Тайбыңга ынакшылдыг күштеринин төлөөлөкчилеринин Бүгү-делегей ассамблеязы чыныгылар деп Тайбыңнын Бүгү-делегей Чөвүлелинин шийтерилерин олар шүптүзү дөткөп турар болгаш ассамблеянын аргиттеринин белеткекни иденкейлиг киржириче боттарынын чурттарының хөй-нияти, профэвилел болгаш еске-даа организациаларын кыгырып турар.

Тайбыңнын Бүгү-делегей Чөвүлелинин секретариатынын информация билетелдине журналистердин делегей организациалынын делегейини бүгү журналистеринге кыгырарын чарлап үндүрген. Кыггырыгда чугаалап турары: «Улустар-

„Франция—ССРЭ“ ниитилелдин национал комитединин медеглели

ПОЛЬШАДА ОРУС ДЫЛ ӨӨРЕДИЛГЕЗИ

ПРИЖ. Май 10-да «Юманите» солунга «Франция—ССРЭ» ниитилелдин национал комитединин медеглели парлаан. Ук ниитилелдин даргазы генерал Петиниян илеткелдине ниитилелдин сессиязы дыңнаан болгаш чугаалажыры көргөн деп чүвени ол медегледе айтып турар. Француз чазаа фашизмин ашкан типлеген 10 чык оюнуң байырлазын керекке албаан, чте дөртө, Барын Германиянын ССРЭ-ге ууур улаган шериг эвилелинге кырып турар париж дугурулгаларына хамаарышкан болдыр бажыңтарын кадалгалга дужагаан деп медегледе чугаалап турар.

Франциянын Бүгү-делегей Чөвүлелинин секретариатынын информация билетелдине журналистердин делегей организациалынын делегейини бүгү журналистеринге кыгырарын чарлап үндүрген. Кыггырыгда чугаалап турары: «Улустар-

«Мунуң өзүзү туруп үргүчүлөп турар. Бүгү адырларынын аайы-биле ийи чурттарынын аразында тайбың кады ажылдажымын Франциянын национал эрге-ажыктарына хамаарыштыр алырга, аңаа эргежок чугула болуп турар... Оң уурундан «Франция—ССРЭ» ниитилел ол байырлыг болгаш кады ажылдажылганы кадалгалга бажыңтаарына чөвүлөлүкчүлөрүн кызангызындан-даа артык кыгыртып тур» деп медегледе чугаалап турар.

«Ничалаза-даа Франциянын болгаш Совет Эвилелинин улустарынын аразында чаңкыл болу берген байырал, ниити түдүчүшүнүргө бажыңтаарына аям-дүк-

ВАРШАВА. Польша Улус Республиканын ажылыч чоңарынын ортуңунда орус дылы өөренириге сонгуртуруп күштөп турар. Польшаның парламента агенттелинин дыңнадып турарын өзүгара алдырга, ам үде Польшада орус дыл өөрениринин 7,5 муң кире бөлүгүнери ажылдап турар, ол бөлүгүнере барык-ла 120 муң киши өөренип турар.

Данияга туткан суднону Совет Эвилелинге дамчыдып бергени

КОПЕНГАГЕН. «Бурмейстер от ваин» деп судно тутар чөргө Совет Эвилелинге туткан «Рефрижератор № 9» деп суднонуң туудушунуңу доозулган. Май 9-та аңаа тук водрушкунуңу болгаш ол суднону совет төлөөлөкчилерге хүдөлдүп бергенин өзүлери болган. Ол өзүлде ССРЭ-нин Данияда агчыни И. Г. Сисоев, салдык төлөөлөкчизи И. С. Степанов, экинчи черинин болгаш салдык черинин ажылдакчылары, 3 ол ышкан фирманың дирекция черинин төлөөлөкчилери болгаш судно туудушунуңа кирешкен ажылычлар киржишкенер.

Гарри Поллиттин чугаазы

МУРНУУ ВЬЕТНАМДА БАЙДАЛ

ДОНДОН. Солуннарнын дыңнадып турарын өзүгара алдырга, Великобританиянын Коммунисттик партиязынын чыгыс секретары Гарри Поллит май 9-та Хейске (Миддсекс графствода) болган митингге чүве чугаалап турган, Англия болупчу политиканы-биле англи-совет керөөни баксыраткан учурунда Совет Эвилелинге ук керөөни күш чөй бодурундан өске кандыг-даа арга артына деп медеглеган.

«Тайбың болза, дайынынын ол политиканы соодакчыры негеп турар. Коммунисттик партия болза, Германиянын чепсеглери соодакчы дөш, дөрт күрүнелерин өзүлдү чугаалажымыннар дөш, англи-совет керөө база дагы күштүг болу дөт байдалдары катан тургузар дөш демисейин турар» деп Поллит чугаалап турар.

«Итерге болгаш герман милитаризме үдүр хан төгүшкүнүң ниити демиселдине үшине «англи-совет керөөге ат салдыган. Ол дөртө, хөй-хөй чылдарда бизнин өң-не идеялди камгалалымы болгаш өң-не шыны камгалалымы болу турган» деп ол медеглеган. Консерва-

ПРИЖ. Франс Пресс агенттигинин дыңнадып турарын өзүгара алдырга, муруну-вьетнам эрге-чагыргалар Мурнуу Вьетнама чымы француз солуннарны, оларнын иштинде «Моисе», «Франс-суар», «Фигаро», «Пари пресс-энтрансажан» болгаш өске-даа солуннарнын таралырын хоругдаан.

ВАРШАВА. Польша Улус Республиканын ажылыч чоңарынын ортуңунда орус дылы өөренириге сонгуртуруп күштөп турар. Польшаның парламента агенттелинин дыңнадып турарын өзүгара алдырга, ам үде Польшада орус дыл өөрениринин 7,5 муң кире бөлүгүнери ажылдап турар, ол бөлүгүнере барык-ла 120 муң киши өөренип турар.

ВЕНА. Тайбыңнын Бүгү-делегей Чөвүлелинин дыңнадып турарын болза, июнь 22-де Хельсинкиге чыгыр тайбыңга ынакшылдыг күштеринин төлөөлөкчилеринин Бүгү-делегей ассамблеязына белеткек барык чер бүрдүе калбарган. Ассамблеяга боор төлөөлөр сонгуртуруну конференциялары дыла хөй чурттартга болгулаа.

«Итерге болгаш герман милитаризме үдүр хан төгүшкүнүң ниити демиселдине үшине «англи-совет керөөге ат салдыган. Ол дөртө, хөй-хөй чылдарда бизнин өң-не идеялди камгалалымы болгаш өң-не шыны камгалалымы болу турган» деп ол медеглеган. Консерва-

Япония биле КУР-нуң аразында садыг харылзааларына

ПЕКНИ. Сяньхуа агенттигинин дыңнадып турарын өзүгара алдырга, япон премьер-министр Хатояма парламентиңе чүве чугаалап турган, Японияга кыдат садыг төдө черин тургузарына болупчу чөшпөөрүнүн дугайын медеглезген.

Париamentiң адык палатазынын бюджет комиссиясына салган айтырлыктарга харылап тура, Хатояма мынча дөш: «Садыггажымыннар калбартырынын эрге-ажыктарына дүштүр Японияга кыдат садыг төдө черин тургузары чөшпөөрөйи барык болбас бис. Япон-кыдат садыггажымыннар хөжүдөриге дузаалар парламент-эвилелинин кижигүнерине ол айтырып талазы-биле кады ажылдажырымы аазаан меп».

Япония биле КУР-нуң аразында садыг харылзааларына

Капиталисттик чурттарда ажил сокадымыны

ИТАЛИЯ

РИМ. Боттарынын өргөлери дөш ажылыч чоңарынын массалыг демиселдини чалгыт Италияда үргүчүлөп турар.

Май 9-та, ажил чөшпөөр чоруктун талазы-биле пособие төлөөлөр дугайында хоойлуну сагымын негөөн ийи миллион хөшөкчиринин болгаш кездө ажылыч чөшпөөрүнүн бир хөшөкчүңүң ажил сокадымынын өгөзгөн. Садыг четкизинин ажылдакчылары база 24 шактыг ажил сокадымынын кылганнар; аңаа ажил төлөвирин бедирин негөөн 1 миллион ажил кижип кирешкен.

Ол ышкан ажил төлөвирин база негеп турар содал камгалалын болгаш содал хандырлыгынын албан черлеринин 60 муң албай-хаакчылары алды хонукта ажилче үнөйи турарар. Генуада үлөкчүр бөдүрүлгелеринин ажылыч чоңарынын ажил сокадымынын 110 зонук үргүчүлөп турар, оларны Италиянын бүгү порттарынын ажылычлар дөткөп турар.

Италиянын бүгү-ниитинин күш-ажыл конфедерациязынын чыгыс секретары Ди Витторони «Унита» солунда парлаан чүгүлөңүңүң ажил сокадымынының демиселдинин дугайын чугаалавышаан, медеглеп турары: соорулга болза, тус-тус демиселдерин ажылыч чоңарынын хоойлу өзүгара негеделерин хандырары дөш күчүлдү чыгыс аай шийтешинге каттыштырары болур.

Италиянын бүгү-ниитинин күш-ажыл конфедерациязынын чыгыс секретары Ди Витторони «Унита» солунда парлаан чүгүлөңүңүң ажил сокадымынының демиселдинин дугайын чугаалавышаан, медеглеп турары: соорулга болза, тус-тус демиселдерин ажылыч чоңарынын хоойлу өзүгара негеделерин хандырары дөш күчүлдү чыгыс аай шийтешинге каттыштырары болур.

Италиянын бүгү-ниитинин күш-ажыл конфедерациязынын чыгыс секретары Ди Витторони «Унита» солунда парлаан чүгүлөңүңүң ажил сокадымынының демиселдинин дугайын чугаалавышаан, медеглеп турары: соорулга болза, тус-тус демиселдерин ажылыч чоңарынын хоойлу өзүгара негеделерин хандырары дөш күчүлдү чыгыс аай шийтешинге каттыштырары болур.

Көдээ ажил-агы Министретвозунун Тыва көдээ ажил-агы техникуму

1955—1956 ӨӨРЕДИЛГЕ ЧЫЛЫНДА ОЧНЫЕ БОЛГASH ЗАОЧНЫЕ ӨӨРЕДИЛГЕНИН ДАРААЗЫНЫН САЛБЫРЛАРЫНГА ӨӨРЕНИЧЧИЛЕР ХҮЛЭӨП АЛЫРЫН ЧАРЛАП ТУР

1. АГРОНОМИЯНЫН, 2. ЗООТЕХНИКАНЫН, 3. ВЕТЕРИНАРИЯНЫН.

ШУПТУ САЛБЫРЛАГА ӨӨРЕДИЛГЕНИН ХУУСААЗЫ 4 ЧЫЛ

Техникума чеди чыл школанын хемчөөн-биле билдиглиг, 14-тен 30 хар чедир назылыг, ССРЭ-нің бүгү эр, керөөжөн хамаатылары хулээп алыр.

Август 1-ден 20-ге чедир дараазынын эргемнеринге киреринин экзаменерин Кызыл хоорайга хүлээп алыр: а) ССРЭ Конституциязы (аас-биле), б) орус дылдың болгаш литература номчулгасы (аас-биле болгаш бижимел-биле), в) математика (аас-биле).

Отличниктерин экзамен чок хүлээп алыр. Бир эвес 2 болгаш 3 курстарда хос черлер бар болза, 10 класс доосканын хүлээп алыр, ыңчалза-даа олар орус дылга (сочинение), математика биле литературага (аас-биле 10 класстын экзаменерин дужаар).

Билдириникин техникумун директорунун адресинге дараазынын капсырлыгалары-биле чорудар: а) билиниң дугайында херечилели (бодун), б) төртүнгөнүн дугайында херечилели (паспортуң бодунга ап чорур), в) автобиографиязы, г) үш фото-чүрук, д) каданын дугайында шынзылга.

Араттарынын болгаш тыва колхозчуларын уругуларын күрүнениң долу хандырлыгына хүлээп алыр.

Эске националдың өөреникчилерин стипендия-биле хандырар: 1-ги курска 140 рубль, 2-ги курска 160 рубль, 3-кү курска 180 рубль, 4-кү курска 200 рубль.

ТЕХНИКУМУНУ АДРЕЗИ: Кызыл хоорай, Ленин кудумчузу, бажын № 5. Телефон 5—56, 5—61.

ДИРЕКЦИЯ.

Соңгу-атлантика эвилелин чөвүлелин сессиязы

ПРИЖ. Соңгу-атлантика эвилелин (НАТО) чөвүлелин чөчөгел сессиязы Париже азыттыңар, ол сессия үш хүн үргүчүлөп турары болза, бирги хуралга париж дугурулгаларына үндөлдөш Барын Германияны бо шериг бөлүгүне кырып алырын чугаалашкан.

Бо талазы-биле НАТО-нуң киржикчилери чурттарын даштыкы херектер министрлери чүве чугаалагылаан. Тайбыңчөкүтүгүн дугайында ниити чугааларын кедерелдин ааза-биле сессиянын киржикчилери улустар аразынын дүштүрүгү болгаш чидигелдиритп турар «куштер туружу-биле» дөш политиказын мактап турганнар. Соңгу-атлантика эвилелин кижигүнеринин барындаан турар принциптери «урут күш-биле камгалатчылары негетинин турар» деп АЕШ-тин күрүге секретары Даллес медеглеган.

Бельгиянын даштыкы херектер министри Спаак «куштер туружу-биле чугаалажымыннар» деп адаар чүвени камга-

лап чүве чугаалаан. Оң сектери-биле алырга «ки байдалар туруп тура чугаалажымыннар кылыры-биле дөргө байдалды өзеп алырга күштүг болур херек». Сессиянын киржикчилеринин пропагандастип чугаалары улустар аразынын айтырлыктарын шийтерилеринге иди берип шыдаас болгаш дайынын аайынын күштөлдүрүп турар боттарынын политиказын агресчичи характери чарыңче угланган.

Оң соода соңгу-атлантика бөлүгүн чөвүлелин хаагыг хуралы болган.

ПРИЖ. Франс Пресс агенттигинин дыңнадып турары болза, генерал Ганс Шпидель баштаан Барын Германиянын шеригин ады төлөөлөкчилерин тургустууган бөдүктү Европада Соңгу-атлантика эвилелин (НАТО) организациалының чепсегит күштеринин дөдө кол командарынын штабына тускый кырген.

«Барын европа эвилелин чурттарынын чепсегит күштеринин ажылыч бөдүрүн көндүлүрг болгаш оларнын стратегиязын ажикилер, база ол ышкан оларнын чепсегит күштерин дерин херексээрине болгаш хандырары бо чурттарынын бар болуп тура кураанырларын ажылыгынын өң өңи аргаарынын тыварын орадажырын»... Чөвүлөл чугула деп санаанын бо документте чугаалап турар. Моон-биле холбаштыр «соңгу-атлантика эвилели-биле харылзаа тууры-биле» Парижега турар чепсегелешкинин доктаамал комитедин барын европа эвилелинин хемчөөн-биле тургузары шийтерилетинген.

Чепсегелешкинин доктаамал комитедин тургускан чорук барын талакы күрүнелерин агресчичи бөдүктеринин улустар аразында дүштүргүргү болгаш кошкардырына шалтык бодуруче, шериг бөдүлгөшкисинин Европага тургузарынче угланган политиказын чаа илгерейтешинин деп Парижтин доктаамал комитедин санап турар.

«Барын европа эвилелин чурттарынын чепсегит күштеринин ажылыч бөдүрүн көндүлүрг болгаш оларнын стратегиязын ажикилер, база ол ышкан оларнын чепсегит күштерин дерин херексээрине болгаш хандырары бо чурттарынын бар болуп тура кураанырларын ажылыгынын өң өңи аргаарынын тыварын орадажырын»... Чөвүлөл чугула деп санаанын бо документте чугаалап турар. Моон-биле холбаштыр «соңгу-атлантика эвилели-биле харылзаа тууры-биле» Парижега турар чепсегелешкинин доктаамал комитедин барын европа эвилелинин хемчөөн